

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 26 (953)

Reede, 14. september 1979

XXXI aastakäik

«Algab september — uus ametlik õppeaasta ja seetõttu on meil komme ja kohus heita põgus pilk nii lõpetatud õppeaastase kui uue aasta plaanidesse.» ütles rektor «akadeemik Boris Tamm» vahetult õppeaasta algusele eelnenud parteiorganisatsiooni ja instituudi nõukogu traditsioonilisel lahtisel koosolekul. Traditsiooniliselt toob TP lugejani kõige põhilisema koosolekul räägitust.

Alanud õppeaastal lähtub meie kollektiiv oma tegevuses kahest tähtsast dokumendist — NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusest kõrgkooli edasiarendamiseks ja spetsialistide ettevalmistamise kvaliteedi parendamiseks ning NLKP Keskkomitee otsusest «Ideoloogiatöö ja poliitilise kasvatusöö edasisest parendamisest». Koosoleku päevakord hõlmas mõlemat dokumenti, ettekanded tegid rektor Boris Tamm ja parteikomitee sekretär Aadu Talts. Koosolekust võtsid osa ENSV kõrg- ja keskerihariduse ministri esimene asetäitja Heimar Peremees ja EKP Keskkomitee teaduse ja õppeasutuste osakonna instruktor Bernhard Häire.

Esmalt rektori kõnes käsitletust.

IDEOLOOGIATÖÖLE KÕRGE TEADUSLIK TASE

Meil on palju eeskujulikke õppejõude, kes oskavad loovalt seostada oma eriala õpetamist marksistliku filosoofiaga, eetikaga, esteetikaga, näidata põhjuseid seost teaduse, tehnika või majanduse arendamise üksikute etappide ja põhiliste sotsiaalsete protsesside vahel. Kuid kahjuks võime kohata ka veel sellist suhtumist, mille järgi erialaainete õpetamine oleks nagu omaette asi, ühiskonnateaduste õpetamine omaette ning kõik muud kasvatusöö vormid veel kolmas asi. Niisugusest suhtumisest lahtisaamiseks on meie kollektiivil eesotsas parteiorganisatsiooniga ära teha suur töö. Peame saavutama,

◆ et meie ideoloogiatööl oleks kõrge teaduslik tase,

◆ et ta oleks elavas seoses eluga ning majanduslike ja poliitiliste ülesannete lahendamiseks,

◆ et tal oleks aktiivne ja ründav iseloom.

PILK LÄHIMINEVIKKU JA -TULEVIKKU

ÕPPEEDUKUS

Päevases osakonnas oli kevadise sessiooni õppeedukus 91,7%, väljalangevus 309 üliõpilast aastast, s. o. 33% vähem väljalangevusest eelmisel õppeaastal. Teaduskonniti on tulemused juba pikemat aega üsna stabiilsed. Juhib keemia (95,6%), teine on majandus (95%), kolmas elektroautomaatika (94,1%). Omaette probleem on õhtune teaduskond, kus õppeedukus jääb alla 60%. Kõik kateedrid vastutavad õhtuse ja kaugõpeteaduskonnas tehtava töö eest täpselt samuti nagu päevasegi osakonna eest. Kevadel oli kõige halvem õppeedukus I kursusel, kus saadi 47% kõigist mitterahuldavatest hinnetest.

Ainult väga headele õppijale on ikka olnud 6% piires. Umbes neljandik tudengeist saab läbi heade ja väga heade hinnetega. Rõõmustab ainult rahuldavatele õppijate protsendi vähenemine 1,7-ni.

VÄLJALANGEVUSE VASTU!

Kevadine eksamissessioon lõppes 0,8%-lise õppeedukuse langusega. See pole mingi häiresignaali, pigem otseselt seostatav väljalangevuse õige tunduva vähenemisega (tervelt 139 üliõpilase võrra). Seda tuleb pida mõelduna õppeaastal meie suurimaks tööalaseks saavutuseks. Selles ei tohi olla tagasimekut ei käesoleval ega ka järgmistel aastatel. Muidugi mõista ei tule asjasse suhtuda formaalselt, edu peab tulema kogu õppe-metoodilise ja kasvatusöö sellele tasemele viimisega, mida nõuab hiljutine NLKP Keskkomitee ja NSVL Ministrite Nõukogu määrus kõrgkoolide kohta.

KATEEDER ON PEALÜLI!

Sama määrus rõhutab vajadust tugevdada kateedri kui õppeasutuse pealüli osa. Kateeder on õppetöö vahetu juht ja korraldaja ning ka peamine kasvataja otsekontaktides üliõpilastega. Profileerivate kateedrite töö üheks näitajaks tuleks ikka lugeda eriala nn. efektiivsust, mis kogu instituudi

kohta oli 71,8%. Elektroenergeetika-, ehitus- ja mehaanikateaduskondade real erialadel jäi efektiivsus madalamaks keskmisest. Kõigest sellest järgneb, et meie suureks ülesandeks eeloleval õppeaastal on väljalangevuse edasine vähendamine õppeedukuse tõstmise ja erialaefektiivsuse suurendamise taustal. Alanud õppeaastal on oma spetsiifika. Olümpia-aastaga seoses on kevadsemester lühem — õppetöö lõpeb hiljemalt 1. juunil, ca 2100 üliõpilast on olümpiateenistuses, s. t. õppetööga paralleelselt toimub nende ettevalmistamine. Kogu õppetöö tuleb korraldada väga kõrgel organisatsioonilisel tasemel. Distipliini on vaja nii üliõpilastelt kui õppejõududelt.

Peame pakkuma senisest aktiivsemad õppe- ja teadustöö vorme oma üliõpilaste paremikule. Peame leidma võimalusi taastada süvendatud matemaatilise kallakuga fakultatiivsed õppegrupid. Seda nõuab meilt nii TPI edasiarendamine kui ka vabariigi teaduse ja uue tehnika perspektiivne arendamine.

KVALIFIKATSIOONI TÕSTMINE

Kolm aastat tagasi kritiseeriti TPI-d teravalt õppejõudude kvalifikatsiooni tõstmise plaani täitmata jätmise pärast. Juba mõõdund aastaks see lünk kõrvaldati. Ka tänava võib anda sellele tähtsale tööoligule positiivse hinnangu.

VASTUVÕTUST PÄEVASTESSE TEADUSKONDADESSE

Sellekohastest arvudest oli juttu juba õppeaasta esimeses TP-s 31. augustil. Rektor kõneles vastuvõtu iseloomustamiseks lisaks vajadusest

uue esimese kursuse komplekteerimisele asuda juba eelneval sügisel ning avaldas tänu kõigile vastuvõtukomisjoni liikmetele, eriti dots. Olav Aarnale ja Kulla Võrnole.

EÜE 16. TÖÖSUVE

osales üle 900 TPI tudengi. Töötati nii Eesti NSV-s kui ka Kamtsatkal, Karjalas, Gagariini linnas, Poolas, Tšehhoslovakkias ja Ungaris. Kõrgelt on hinnatud meie malevlaste osa koduvabariigi olümpiaobjektidel. Märkimist väärivad õppejõudkuraatorid, kes vanema seltsimehe nõu ja jõuga on omavalitsuslikule malevalikumisele abiks olnud — Vladimir Parol teadusliku kommunismi kateedrist, Aira Halling teinudusökonomika kateedrist, Heiti Aarna füüsikalise keemia kateedrist, Nikolai Tšelokomps poliitökonomika kateedrist.

TEADUSTÖÖ

Tulemusi saavutasime uurimistemaatika edasisel kontsentreerimisel ja koordineerimisel. Teatud piiranguid teadustöö laiendamiseks on loonud see, et instituudile lepinguliste uurimistööde läbiviimiseks eraldatud palgafond pole juba aastaid oluliselt suurenenud.

Jõustus lepinguliste uurimistööde täitmise uus kord. Teaduskonnad peavad pörama enamat tähelepanu tootmisharude moodustamisele, rohkem on vaja mobiliseerida tööde täitmisele tellijapoolset palgafondi, tõsisemalt tuleb läbi mõelda iga rubla otstarbekohane kasutamine.

Aktiveerimus leiuus- ja ratsionaliseerimistegevus. Laienes teadustöö propaganda. Esineti näitustel Saksa DV-s, Tšehhoslovakkias, Rumeenias. Kandas ja Süürias. Saadi 28 medali NSV Liidu Rahvamajandusnäitusel. Väga tähtis meie teaduse ja üldse TPI propageerimisel oli kevadel korraldatud näitus «TPI rahvamajandusele». Tehnikateaduste propageerimisel vabariigi ajalehtedes-ajakirjades on aga TPI teadlaste osa seni väga väike. See, et «Noorte Hääl» viimases veerus tutvustatavale «teadusele» pole midagi tõsist vastu panna, on meie endi süü.

Peatähelepanu oli mullu pööratud doktorite ettevalmistamisele. Töötati välja rida meetmeid, mis küll loovad eeldused doktoritööde kiiremaks lõpeta-

miseks, kuid kahjuks seda ei garanteeri. Garanteerida võib ikka ainult teadlane ise.

Möödunud õppeaastal arvati «TPI Toimetised» kõrgema atestsatsioonikomisjoni otsusega nendeväljaannete hulka, kus avaldatavad artiklid on ametlikult arvestatavad doktoriväitekirjade kaitsmisel.

Aspirante oli instituudis 96, neist 19 esitas väitekirja tähtajaks.

• Üleilidulisel üliõpilaste konstrueerimisbüroode ülevaatusel anti TPI ÜKB-le kolmas rahaline preemia ja audiplom.

• Üleilidulisel loodus- ja tehnikateaduste konkursil autasustati 10 ja ühiskonnateaduste konkursil 5 TPI üliõpilaste teaduslikku uurimistööd medalite ja diplomitega.

• Eduka esinemise eest NSVL Rahvamajandusnäitusel autasustati TPI-d II järgu diplomiga.

• 1978. a. vabariiklikul leiuus- ja ratsionaliseerimistegevuse ülevaatusel sai TPI teadusasutuste ja kõrgkoolide osas I koha.

• ELKNÜ 1978. a. teaduspreemia anti tollasele tööstusliku soojusenergeetika probleemilabi vanemteadurile Toomas Tilkmale.

• Eesti NSV teeneliseks leiuutajaks sai põlevkivikeemia ja sünteetilise probleemilabi juhataja Karl Kähler, ENSV teeneliseks teadlaseks prof. Heino Keipson ja prof. Werner Kikas.

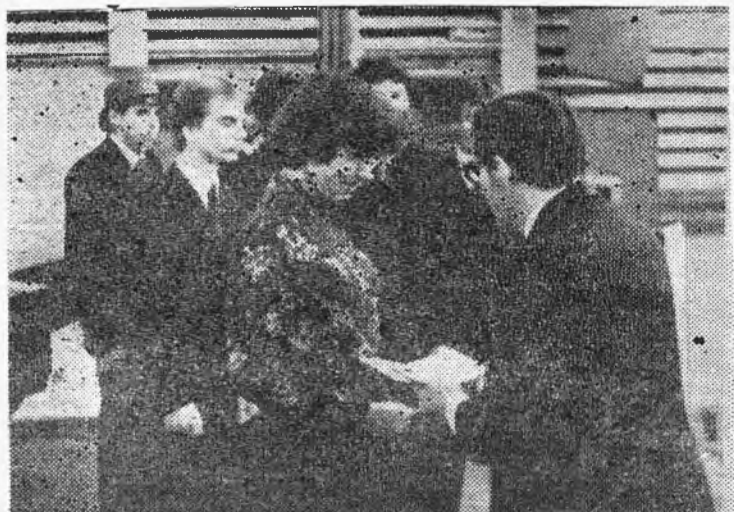
Senisest rangemalt peame nõudma üliõpilaste kaasamist ka lepingulistes uurimistöödes ning probleemilaborite juurde. Ja jälle on see eelkõige kateedrite ülesanne, nende mure ja kohustus, ja samuti meie komsomoliorganisatsiooni ülesanne.

Meie suures asutuses on üle 250 noore (alla 35 auaasta) õppejõu või teaduri. Peame oma nooremaid kolleegide tõsisemalt aitama, neilt tõsisemalt nõudma ja neid julgemini edutama.

Ettekande lõpuosas kõneles rektor materiaalsest baasist ja finantsemajanduslikust tegevusest. Materiaalse baasi päevaprobleem on ruumide — nii õpperuumide kui ka ühiselamute — ratsionaalne kasutamine. Sel eesmärgil siis ka hiljutised ümberkoostused (uue ruumides asuvad üldteoreetilise õppeainete teaduskonna dekanat, väitissuhete grupp, «Tallinna Poliitniku» toimetis jt., poliitökonomia ja keelte kateedrid asuvad tevikuna Koplis).

On lõpetatud arvutuskeskuse tehniline projekt, eraldatud 6000 rubla arvutuskeskuse tööjoonis; koostamiseks koostatud üliõpilaste söökla-klubi eskisprojekt, esitatud taotlus ENSV Ehituskomiteele instituudi reservmaa detailplaneerimise projekti koostamiseks Raja ja Trummi tänava piirkonnas, koostatud ja esitatud ministeeriumile XI

(Järgneb 2. lk.)

ESIMEST KORDA ÜLIÕPILASENA AULAS

Nii oli see immatrikulatsioonaktusel, kus pildistas Sven Arbet. Rektor surus kätt kuuel kõige-kõige paremal vastsel tudengil. Üht neist — Tiivi Tamberg, EE-12 — näete vasakpoolset fotol.

